



# Biblioteca Republicană Tehnico - Științifică

## Agenția Pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței



**Masa rotundă : „Resurse și servicii digitale pentru consumatori:  
protecție prin informare și educație”.**

*Cunoașterea este cheia puterii, a participării și reformei.  
Joel. C. Martin*

## **Accesul și siguranța informației în mediul online**

*15 martie - Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor  
14-18 martie 2022, Săptămâna drepturilor consumatorilor*

**Dreptul la informație – drept fundamental al omului**



**CHIȘINĂU 2022**

# Legislația Republicii Moldova

## CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Constituția Republicii Moldova este legea supremă a societății și a statului

### *Articolul 34 Dreptul la informație*

- 1. Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.**
- 2. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.**
- 3. Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.**
- 4. Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.**





# Legislația Republicii Moldova

## LEGE Nr. 982 din 11.05.2000 PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚIE

### *Articolul 3. Legislația privind accesul la informație*

1. Legislația privind accesul la informație are la bază Constituția Republicii Moldova, tratatele și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege și include prevederile altor acte normative care reglementează raporturile ce țin de accesul la informație.
2. Dacă tratatul sau acordul internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decât cele cuprinse în legislația națională, se aplică normele tratatului sau acordului internațional.

### *Articolul 10. Drepturile solicitanților*

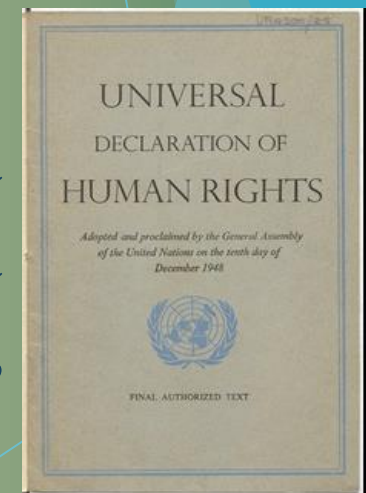
1. Persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.
2. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

# Legislație Internațională

## DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI *Adoptată și proclamată de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția 217 A (III) din 10 decembrie 1948*

### *Articolul 19.*

Orice persoană are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, ceea ce implică dreptul de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a căuta, de a primi și de a răspândi, fără considerații de frontieră, informații și idei prin orice mijloc de exprimare.



# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## MASS-MEDIA

desemnează totalitatea mijloacelor de transmitere a informației către un număr mare de oameni

**MASS**

*MASĂ MARE DE OAMENI*

**MEDIA**

*MIJLOC*

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

**MEDIA**

**Totalitatea mesajelor**  
create cu ajutorul acestei  
tehnici

**Totalitatea organizațiilor**  
care produc sau abordează  
aceste mesaje

**Tehnică sau ansamblu de tehnici**  
care produc mesaje sau le transmit  
instantaneu printr-un canal către un  
terminal (receptor, monitor)



# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## SE CONSIDERĂ MEDIA

- Ziarele tipărite și ziarele online
- Radioul
- Cinematografia
- Televiziunea
- Jocurile video
- Cărțile tipărite și cărțile electronice (e-books)
- Internetul



## ACCENTUL PE

- Accesarea informației media
- Analiza critică a informației media
- Înțelegerea corectă a mesajului media
- Identificarea situațiilor de manipulare prin media
- Accesarea mai multor surse de informare
- Formularea concluziilor adecvate/exacte
- Luarea deciziilor corecte

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## IMPACTUL SEMNIFICATIV ASUPRA SOCIETĂȚII ȘI FUNCȚIILE MEDIA

**Funcția de informare și formare a opiniei publice**

**Funcția de culturalizare și educativă**

**Funcția de socializare**

**Funcția publicitară**

**Funcția de divertisment**





# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## TIPURI DE MEDIA

### **Presa tipărită/scrisă**

Reviste și ziare:  
*economice, politice, sportive.*

### **Presa audiovizuală**

Radioul, televiziunea și rețelele multimedia  
(jocuri video, televiziune digitală).

### **Presa online**

e-revistele și e-ziarele

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## PRINCIPII DE REALIZARE A MATERIALELOR

**PRECIZIA**

**CORECTITUDINEA**

**CLARITATEA**

Este aceasta într-adevăr o știre? Este aceasta întreaga istorie?  
Este aceasta într-adevăr posibil din punct de vedere științific?  
Este aceasta o farsă sau se întâmplă într-adevăr?  
Este aceasta într-adevăr ceea ce trebuie să știi?  
Ce doresc cititorii și ascultătorii de media să afle într-adevăr?

**ELUCIDAREA**

**COMBINATĂ DE:**

**SCEPTICISM,**

**CURIOZITATE,**

**RELATARE,**

**GÂNDIRE CRITICĂ,**

**CUNOȘTINȚE.**

Cine a spus aceasta?

Pot avea încredere în această sursă?

Persoana respectivă nu este părtinitoare în privința acestui subiect?

Nu sunt eu oare părtinitor/părtinitoare în privința acestui subiect?

De unde pot obține informații care să mă ajute să-mi formez propria opinie?

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## Elementele cetățeniei digitale

A fi membru al mediului virtual înseamnă, a deține competențele digitale necesare pentru a furniza diverse informații, a crea noi resurse și servicii digitale.





# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## SFATURI UTILE ÎN CONTEXTUL COMPETENȚELOR CETĂȚEANULUI ÎN ERA DIGITALĂ

- **Creează parole sigure!**
- **Protejează telefonul!**
- **Mai multe căsuțe poștale, mai sigur!**
- **Citește atent condițiile/termenele solicitate!**
- **Fii discret!**
- **Fii precaut în comerțul online!**
- **Limitează durata inutilă de conectare online!**

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## MEDIA DE SOCIALIZARE ONLINE (SOCIAL MEDIA):

grupul de instrumente (site-uri web și soft-uri/aplicații) care funcționează cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet (computer, laptop, tabletă, telefon mobil etc.)

### TIPURI DE MEDIA DE SOCIALIZARE:

#### I. Site-uri web (browsing social media)

1. Site-uri web oficiale / personale

2. Bloguri – jurnale online ale utilizatorilor [Wordpress](#), [Blogger](#), [LiveJournal](#)

3. Microblogurile – platforme folosite pentru distribuirea „pe scurt” și rapidă de noutăți: [Twitter](#), [Tumblr](#), [Reddit](#)

4. Distribuire de conținut media (media sharing)

- video - [Youtube](#), [Vimeo](#),
- audio - [SoundCloud](#), [Last.fm](#)
- foto - [Flickr](#), [Instagram](#), [Pinterest](#)
- prezentări (slide-uri) - [Slideshare](#)

5. Rețele sociale (social networks) - comunități online de utilizatori care pot fi: [Facebook](#), [Instagram](#), [Google+](#), [Hi5](#), [MySpace](#)

#### II. Aplicații care pot fi instalate pe computer, laptop, tabletă, telefon mobil și alte device-uri care pot fi conectate la Internet:

1. Conversație în timp real (instant messaging) – soft-uri care permit discuții (de obicei text) în timp real: [Yahoo! Messenger](#), [Skype](#)

2. Softuri care permit citirea fluxurilor de noutăți (RSS – Really Simple Syndication).

3. Jocuri online (MMOG – Massively Multiplayer Online Game) – jocuri video care funcționează ca aplicații instalate pe un dispozitiv conectat la Internet.

4. Rețea de socializare bazată pe locație, disponibilă pentru dispozitivele mobile cu GPS, precum smartphoane-uri: [Foursquare](#)

# ACCESUL LA INFORMAȚIE

Cum distingem știrile adevărate de cele false?

ȘTIREA FALSĂ

TREZEAȘTE O EMOȚIE

ȘTIREA ADEVĂRATĂ

VINE SĂ INFORMEZE

Persoana trebuie să fie atentă de pe ce surse se informează.  
Dacă este vorba despre un portal, acesta trebuie să fie actualizat, iar autorii știrilor să fie oameni reali.





# ACCESUL LA INFORMAȚIE

## Cum distingem știrile adevărate de cele false?

Pentru a nu ne lăsa manipulați, este posibilitatea de a folosi diferite instrumente de analiză a unui site, dar acest lucru nu va scoate la iveală, în mod obligatoriu, că acesta e un site fals.

Este necesară o analiză complexă. De verificat:

- ce informație oferă URL-ul;
- care este scopul acestui site;
- cât de actuală este informația;
- cui se adresează aceasta;
- respectarea netichetei – reguli de comunicare online;
- accesibilitatea informației despre site: nume, adresă, date de contact;
- siguranța accesului.

Se impune o gândire critică, vigilența, competența media și cultura informațională!

Portalul *News.yam.md* (<https://news.yam.md/>) este un site (agregator de știri) ce difuzează cele mai recente știri din Republica Moldova, pe care pot fi vizualizate toate știrile distribuite online.

Site-ul funcționează în regim automatizat, în timp real, 7 zile pe săptămână, 24 ore pe zi și prelucrează/cataloghează automat informația apărută online. Cu alte cuvinte, asigură o libertate absolută și acces la toate știrile.



# Site-uri/portali blocați de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova

**Sursele informaționale care distribuie știri false, informații care instigă la ură sau violență rămân în atenția SIS** - <https://sis.md/ro/content/update-sursele-informa%C8%9Bionale-care-distribuie-%C8%99tiri-false-informa%C8%9Bii-care-instig%C4%83-la-ur%C4%83>

**Lista surselor cu conținut online ce promovează informații false, blocate în conformitate cu legislația în vigoare, poate fi vizualizată accesând următorul link** <https://bit.ly/3tM50wh>  
**site-urile:**

[www.rta.md](http://www.rta.md)

[www.acasa-24.site](http://www.acasa-24.site)

[www.sputnik.md](http://www.sputnik.md)

[www.gagauznews.md](http://www.gagauznews.md)

[www.ehomd.info](http://www.ehomd.info)

Prin [Ordinul Directorului SIS nr. 20 din 10 martie curent](#), lista surselor cu conținut online care promovează informații ce incită la ură și război, în condițiile stării de urgență, aprobate prin [hotărârea Parlamentului Nr. 41/2022](#) a fost completată cu portalurile: [www.flux.md](http://www.flux.md) ; [www.iuriosca.md](http://www.iuriosca.md) ; [www.rosca.md](http://www.rosca.md)



# Măsuri întreprinse de Comisia pentru Situații Excepționale și Consiliul Coordonator al Audiovizualului

Una dintre ultimele măsuri pe care le-a luat Comisia pentru Situații Excepționale în *lupta cu dezinformarea și manipularea cetățenilor* a fost decizia din 2 martie, prin care a obligat posturile TV, radio și distribuitorii de servicii media să suspende, pe perioada stării de urgență, difuzarea și retransmisia programelor din Federația Rusă și Belarus.

Cei care nu se vor conforma cerințelor enunțate vor fi sancționați de CA – în cazul furnizorilor de servicii, cu suspendarea licenței de emisie, iar în cazul distribuitorilor cu amenzi de la 40.000 de lei până la 70.000 de lei.

S-a observat încălcarea mai multor prevederi ale articolului ce vizează informarea corectă despre evenimente din țara vecină, în mod special în emisiunile retransmise. Potrivit monitorizării, spațiul de emisie oferit reprezentanților Federației Ruse a fost net superior din punct de vedere proporțional în comparație cu cel al reprezentanților altor părți.



# Contracararea știrilor false și dezinformarea

Desigur că problema legată de știrile false nu este una nouă. Dar în contextul pandemiei, a incertitudinii, lipsei de cunoștințe, de înțelegere și de explicații, situația a devenit mult mai complicată și a devenit una propice pentru lansarea diferitor știri false.

Deaceemenea, în contextul unei adevărate erupții de știri false apărute pe fundalul războiului din Ucraina, se resimte tot mai mult necesitatea de a cunoaște tehnici și instrumente de combatere a dezinformării.

*Ce sunt știrile false?*

*Știrile false/fake news – știri neadevărate, create intenționat, care sunt prezentate ca adevărate. Practica demonstrează că cele mai populare fake news au mai multă distribuție pe rețelele sociale decât știrile clasice, realizate corect.*



# 5 INDICIILE ALE UNEI ȘTIRI ECHIDISTANTE ȘI PROFESIONISTE

1. RĂSPUNDE LA ÎNTREBĂRILE:

CE  
CINE ? CUM  
CÂND ? DE CE  
UNDE

2. RELATEAZĂ PE SCURT UN FAPT SAU UN EVENIMENT



3. PREZINTĂ O NOUȚATE



4. CONȚINE CEL PUȚIN DOUĂ SURSE INDEPENDENTE



5. NU CONȚINE OPINIA JURNALISTULUI



# CUM STOPĂM RĂSPÂNDIREA ȘTIRILOR FALSE?



Este acest site credibil?



Este actualizat cu regularitate?



Ai verificat cine sunt membrii echipei?



Autorul știrii este un personaj real? Ce materiale a scris anterior?



Este un titlu în acord cu textul știrii? Este imparțial și etic jurnalistic?



Este un site de satiră, știrea e o glumă?



Când a fost realizată știrea?

## Recomandări

- **În calitate de cetățeni - raportarea știrilor false/situații false pe conturile personale, raportarea persoanelor care sunt troli și distribuie conținut online fals – grupul public – Trollhunt**  
<https://www.facebook.com/groups/1871390849740611>
- **Și-a reluat activitatea proiectul trolless – pagina trolless**  
<https://www.facebook.com/trolless>, aceasta comunitate a dezvoltat și o aplicație care ajută la depistarea profilurilor false și care are o activitate suspicioasă/trolling pe facebook și platforme conexe
- **TROLLESS permite să raportați acești utilizatori astfel încât toată comunitatea să fie prevenită privitor la activitatea acestor profiluri.**



# Extensii și aplicații de contracarare a conținutului fals

## Recomandări:

**Instrumentul WeVerify, un plugin de verificare, si dezmintire a stirilor false care funcționează cu Chrome - <https://chrome.google.com/webstore/detail/fake-news-debunker-by-inv/mhccpoafgdgbhjnfhkcmgknndkeenfhe/related>**

Odată instalat, pluginul oferă utilizatorilor opțiunea de a trece o fotografie prin diverse motoare de căutare, inclusiv **TinEye, Bing și Yandex**, permițându-le să evidențieze o anumită parte a imaginii și să caute doar acea parte.

**Yandex** are, de asemenea, capacități de recunoaștere facială, deși această tehnologie necesită încă o verificare suplimentară. „Unul dintre lucrurile cheie în căutarea de imagini este să mergi dincolo de Google, ceea ce **extensia de căutare WeVerify îți permite să faci.**

Apăsați pictograma extensiei **WeVerify** de fiecare dată când deschideți un site suspect, pentru a-l verifica.

Extensia este gratuită și poate fi găsită pe Google Chrome, la secțiunea „extensii”. Aceasta oferă informație privind menționarea site-ului în cadrul Campaniei „STOP FALS!” ca fiind un distribuitor de informații false sau manipulative, existența unui alt site cu o denumire similară, data și țara în care a fost înregistrat site-ul. De asemenea, extensia permite raportarea site-urilor care par suspecte.

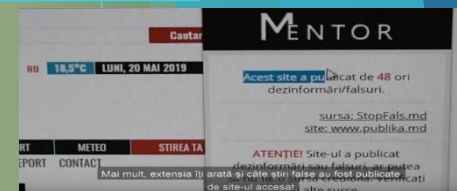
# Extensii și aplicații de contracarare a conținutului fals

## Recomandări:

Descărcați gratis, de pe Google Chrome, extensia **Mentor** -

<https://chrome.google.com/webstore/detail/mentor/eopphlikkhhbkmaiponggeonfgjgikepm/related?hl=ro>

Apăsați pictograma extensiei Mentor de fiecare dată când deschideți un site suspect, pentru a-l verifica.

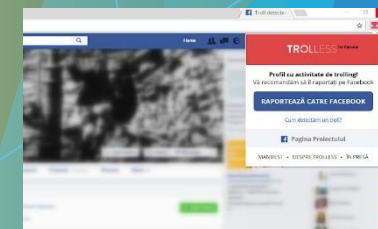


Extensia este gratuită și poate fi găsită pe Google Chrome, la secțiunea „extensii”. Aceasta îți oferă informație privind menționarea profilului cu activitate de trolling. De asemenea, extensia îți permite raportarea profilurilor care îți par suspecte.

Descărcați gratis, de pe Google Chrome, extensia **Trolless** -

<https://chrome.google.com/webstore/detail/trolless/pphdhabokkdhjpciefklpacdfpmjebgn>

Apăsați pictograma extensiei Trolles de fiecare dată când deschideți un profil de facebook suspect, pentru a-l verifica.





## Rețeaua socială Telegram capătă amploare

**Telegram** a ajuns o rețea tot mai populară în ultima perioadă, a devenit o sursă de referință pentru informare, citare, promovarea unor idei și, în unele cazuri, refugiu de cenzură.



**Platforma Telegram** este utilizată de autoritățile din Republica Moldova, pentru a combate știrile false și pentru a informa publicul din prima sursă. Spre sfârșitul lunii februarie, Guvernul a anunțat că a creat canalul [Prima Sursă - https://t.me/prima\\_sursa\\_md](https://t.me/prima_sursa_md), unde publică actualizări cu privire la gestionarea situației și combate falsuri.

Pagina este administrată de responsabili din cadrul Președinției, Parlamentului și Guvernului. În prezent, canalul este urmărit de aproape 80.000 de persoane și publică informații în limbile română și rusă.

### **AVANTAJE:**

Este cea mai rapidă platformă tehnică sau cea mai rapidă platformă de mesagerie care există în lume, are mai multe opțiuni decât alte servicii de mesagerie, funcționează pe diferite platforme, atât pe web, dar și pe telefonul mobil. Este ușor de folosit, intuitiv, rapid”.

Consumatorii de informație primesc mesajele direct în telefon, nu trebuie să caute undeva pe Internet. Este o oportunitate de a salva timp pentru toți cei care caută informația rapid și din surse verificate.

### **RISURI:**

„Riscuri de securitate există atunci când comunicăm pe orice platformă, fie că este americană, chineză sau rusească. Nicio formă de comunicare tehnologică nu este sigură sută la sută

# Media Radar

**Media Radar este Platforma de monitorizare și evaluare a portalurilor media din Republica Moldova**

**Accesați Media Radar și aflați în ce surse puteți avea încredere <https://radar.mediacritica.md/ro/>**

**Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) stabilește gradul de credibilitate pentru portalurile media. Rezultatele pot fi analizate pe platforma Media Radar.**

Credibilitatea instituției media este estimată în conformitate cu: punctajul acumulat pentru mai mulți indicatori, cum ar fi calitatea materialelor jurnalistice, prezența datelor de contact și a politicii editoriale, stabilite de [metodologia de monitorizare](#). În funcție de punctajul obținut, fiecărui site i-au fost atribuite verdicte despre gradul de credibilitate.





# Media Radar

## Top portaluri media



[www.agora.md](http://www.agora.md)

47.64



[www.zdg.md](http://www.zdg.md)

47.548



[www.trm.md](http://www.trm.md)

46.91



[www.mold-street.com](http://www.mold-street.com)

46.65



[www.diez.md](http://www.diez.md)

46.55



[www.tv8.md](http://www.tv8.md)

46.535



# Cel mai puternic instrument împotriva dezinformării /fake news-urilor sunt chiar eu cetățeanul

1. Am verificat sursa de informație: publicația (publicația / canalul/site-ul are un responsabil editorial clar, o adresă fizică, stradă și număr, detalii de contact - telefon, e-mail; locul unde a apărut, autorul/autoarea (*Articolul are un autor asumat, este unul cunoscut, îl pot recunoaște după semnătură*)?)
2. Am citit mai mult decât titlul înainte de a disemina articolul / știrea pe rețelele sociale. *Titlul are legătura cu conținutul articolului sau încearcă să mă inducă în eroare.*
3. Am verificat data la care a fost publicat articolul și m-am convins că el este de actualitate
4. Am verificat informațiile și sursele citate din alte surse
5. Imaginea / Fotografia are legătură cu articolul și conține o legendă
6. Am verificat dacă nu cumva este o glumă sau satiră
7. Am verificat dacă nu cumva se apelează la emoțiile mele, nu la judecata mea
8. Există alte surse media în care am încredere care confirmă informațiile respective



# Instrumente și tehnici de securizare online

1. *Citiți/parcurgeți știrea/articolul prin filtrul gândirii critice*
2. **Portalul Stopfals.md completează o listă cu site-urile care publică preponderent informații false, inventate. Cititorii / consumatorii de media sunt îndemnați să nu acceseze aceste site-uri și să nu distribuie informațiile false virale în mediul online - portalul Stopfals.md (<https://stopfals.md/ro/category/21>)**
3. *Semnaleză un fals pe portalul stopfals <https://semnale.stopfals.md/ro/semnale/new/> semnale.stopfals.md - este un instrument al campaniei STOP FALS!, prin care te încurajăm să semnalezi fiecare caz de informare falsă și distorsionată, difuzată de unele instituții mass-media și pe rețelele sociale.*
4. *Poți verifica știrea pe portalul stopfals, cei care demontează falsurile - <https://bit.ly/3jzatRC> prezinta falsurile lunii*

# Instrumente și tehnici de securizare online

## Instrumente utile în verificarea imaginilor și videourilor false:

1. Google Images <https://images.google.com/> – este un serviciu de căutare deținut de Google, care a fost introdus în 2001 și care le permite utilizatorilor să găsească imagini în diverse formate – jpg, png, gif etc.
2. Tin Eye <https://tineye.com/> – este specializat în căutarea și recunoașterea imaginilor. Utilizatorii pot încărca o fotografie sau plasa un link pentru a afla proveniența acesteia.
3. RevEye Reverse Image Search este un serviciu similar.
4. Serviciul **YouTube DataViewer** <https://citizenevidence.amnestyusa.org/> de la Amnesty International la fel vă poate ajuta să găsiți locul și data când au fost făcute anumite fotografii și video-uri. Această platformă vă arată exact ora când a fost încărcat video-ul și generează imagini din secvența video.
5. Utilizați instrumentul ScamAdviser ([www.scamadviser.com](http://www.scamadviser.com)) – pentru a evalua nivelul de siguranță al unui site



## Resurse și link-uri utile (naționale)

Urmăriți următoarele site-uri și pagini pe social media:

### 1). Site-uri utile:

*Site-uri și pagini* ale instituțiilor guvernamentale, pagini Web Oficiale Ale Autorităților Administrației Publice, contul de telegram al Guvernului – Prima sursă - [https://t.me/prima\\_sursa\\_md](https://t.me/prima_sursa_md)

### 2). Alte site-uri:

<http://www.media-azi.md/>

<http://mediacritica.md/ro/> - rubrica *Media în vizor*, sunt plasate postari care au fost dezmințite de autorități

**Podcast cuMINTE** - primul podcast din țară despre dezinformarea din media, tehnici de manipulare și știrile false. **Podcastul cuMINTE** apare de două ori pe lună, în limbile română și rusă, și este moderat de jurnalista Ana Sârbu. Demascarea falsurilor și manipulărilor din presă va fi la ordinea zilei, în vizorul celor mai buni specialiști, cu explicații în cele mai mici detalii și pe înțelesul tuturor -

<http://mediacritica.md/ro/category/categorie-1-2-3/>

pagina de facebook a Centrului pentru Jurnalism Independent –

<https://www.facebook.com/Centrul-pentru-Jurnalism-Independent-Moldova-372333869501795>

# Lupta cu „fake”-urile în Europa

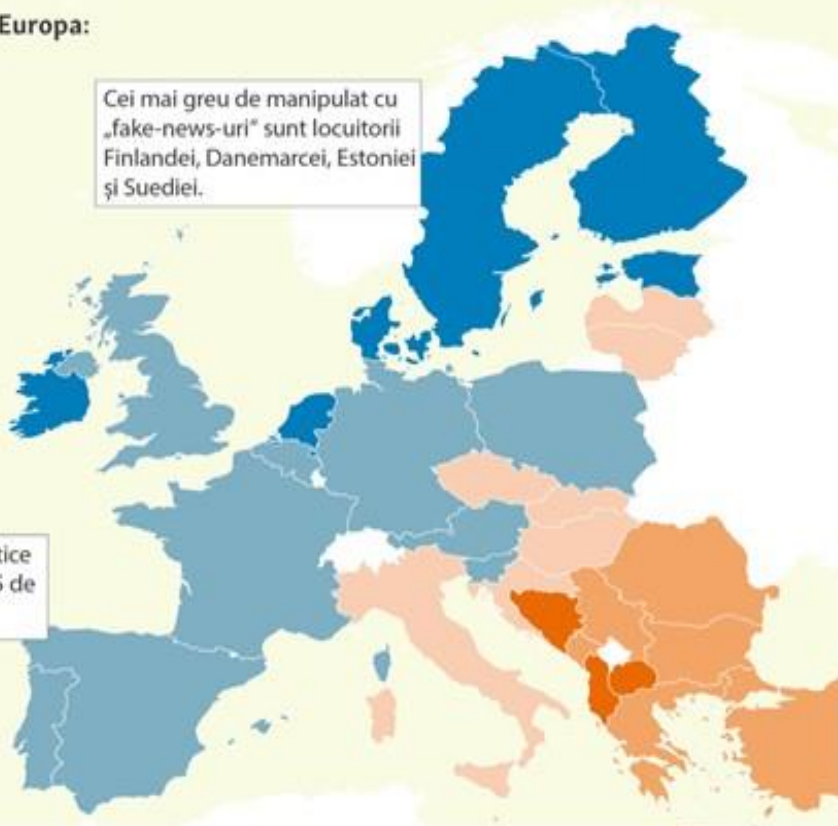
Locuitorii Albaniei, Bosniei-Herțegovinei și Macedoniei de Nord sunt cei mai susceptibili știrilor false, potrivit unui studiu al Open Society Institute Sofia.

## Educația mediatică în Europa:

Educația mediatică se referă la procesul de accesare, analizare, evaluare și crearea mesajelor într-o varietate de moduri, genuri și forme mediatice.

Cei mai greu de manipulat cu „fake-news-uri” sunt locuitorii Finlandei, Danemarcei, Estoniei și Suediei.

Indexul Educației Mediatice analizează situația din 35 de țări europene.



## Indexul Educației Mediatice **locuri** și scoruri:

1	Finlanda	78	13	Luxemburg	59	25	Ungaria	42
2	Danemarca	73	14	Slovenia	58	26	Cipru	42
3	Estonia	72	15	Franța	57	27	Grecia	38
4	Suedia	72	16	Spania	56	28	România	34
5	Irlanda	70	17	Polonia	56	29	Serbia	32
6	Țările de Jos	68	18	Lituania	53	30	Bulgaria	29
7	Belgia	64	19	Cehia	53	31	Turcia	28
8	Germania	62	20	Letonia	52	32	Munte negru	26
9	Islanda	62	21	Italia	49	33	Albania	22
10	Marea Britanie	62	22	Slovacia	45	34	Bosnia-Herțegovina	19
11	Portugalia	61	23	Malta	43	35	Macedonia de Nord	15
12	Austria	60	24	Croația	43			





# ACCESUL LA INFORMAȚIE

**Pentru a cunoaște lumea și a fi un cetățean puternic, fiecare persoană trebuie să se informeze corect și la timp. Media ne influențează multidimensional: în luarea de decizii, în procesul de educare, la asumarea valorilor transmise prin media, la copierea unor modele de comportament, la adoptarea unei atitudini de critică și ostilitate, la activități de solidarizare.**

**Media contribuie la formarea conștiinței civice a cetățenilor unei țări și este un puternic instrument de educare a maselor.**

**Dincolo de pericolele pe care le implică securitatea online, Internetul este un megaspațiu informațional, care oferă posibilitate pentru învățare și dezvoltare, accesând jocuri cognitive, resurse educaționale libere, aplicații pentru dezvoltarea creativității și capacității de a soluționa probleme.**



**Vă îndemnăm să citiți și să analizați în mod critic  
conținutul știrilor distribuite pe rețelele sociale.**

**Fiți un consumator (- oare) de media / OM cu rațiune,  
care gândește și analizează!**

**Pentru o gândire sănătoasă „consumați” zilnic știri  
de la cel puțin două instituții de presă.**



# Vă așteptăm cu drag la bibliotecă!



<https://brts.md/>



<https://lpccbrts.blogspot.com/>



<https://www.facebook.com/Biblioteca.Republicana.Tehnico.Stiintifica>



<https://www.youtube.com/channel/UCIhYJW4cXSzsaC9z8wdIQw/featured>



<https://www.instagram.com/tehnicoستيintifica/>



<https://www.tiktok.com/@brtsince>

Adresa: Chișinău, str. Ion Creangă, 45

Program pentru utilizatori:

Luni - Vineri 8<sup>00</sup>-17<sup>00</sup>

Sâmbătă - Duminică – fără program

tel: +373 022 50-11-25

+373 022 50-11-28

+373 022 50-11-29

e-mail: [brts.ince@gmail.com](mailto:brts.ince@gmail.com)

Elena Lupu, șef secție Colecții Speciale

[elenalmd@gmail.com](mailto:elenalmd@gmail.com)

CHIȘINĂU, 2022